

Олег Білорус

ГЛОБАЛЬНА НЕОКОНВЕРГЕНЦІЯ ТРАНЗИТИВНИХ, ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ І АВАНГАРДНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Постіндустріальна, постеконімічна глобалізація і глобальна інтеграція, формування світової системи глобалізму позначені дією низки основних закономірностей і об'єктивних економічних законів. Одним із таких законів є закон глобальної неоконвергенції соціально-економічних систем. На відміну від відомої конвергенції політично антагоністичних систем – ринкової та командно-адміністративних (централізованих), неоконвергенція – це складний всесвітній процес зближення, взаємовпливу і співрозвитку однотипних ринкових систем, які мають різні рівні цивілізаційного, економічного, технологічного і соціально-культурного розвитку. На підставі новітніх досліджень і знань розкрито механізми дії відповідних напрямків неоконвергенції та її імперативи.

Ключові слова: глобалізація, неоконвергенція соціально-економічних систем, ринкова система, економічні закони.

JEL: F010, F020.

Нинішній постіндустріальний етап інтернаціоналізації, глобалізації та глобальної інтеграції соціально-економічного розвитку світу позначений низкою нових закономірностей, що набувають характеру об'єктивно чинних законів. Наш великий попередник М. Драгоманов ще в XIX столітті писав, що, мабуть, найбільша людська мудрість полягає в тому, щоб *розглянути, зрозуміти і прийняти закони і силу світового розвитку*, інакше світовий розвиток роздавить нас. Цей силовий тиск ми особливо відчуваємо сьогодні в Україні.

Методологічною базою економічної глобалістики – науки про розвиток світової економіки – стає глобальна політекономія. Одним із головних економічних законів світового розвитку є *закон глобалізації, глобальної інтеграції та неоконвергенції співрозвитку* (Власов, 2012.). Початок XXI століття вирізнявся суттєвим посиленням дії глобальних чинників розвитку, наростанням впливу силових аспектів глобалізації, поглибленням суперечностей і конфліктів інтересів. Загострення монополізованої глобально-корпоративної конкуренції ще більше ускладнює картину геоекономічного і геостратегічного змагання між багатими і бідними країнами за місце і роль у розподілі результатів майбутнього глобального розвитку. У процесі багаторічних (1995–2013) досліджень проблем глобалістики

Білорус Олег Григорович (ec-teor@ief.org.ua), акад. НАН України; головн. наук. співроб. відділу економічної теорії ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України".

і глобальної економіки нами сформульовано **економічну категорію неоконвергенції та об'єктивний економічний закон неоконвергенції транзитивних, трансформаційних і авангардних соціально-економічних ринкових систем**, що відрізняються рівнями технологічного розвитку, конкурентоспроможності та готовності до інтеграції у світсистему глобалізму. Формула змісту економічного закону неоконвергенції є доволі простою: *динамічний і порівняльний рівень ефективності та конкурентності транзитивних і трансформаційних країн та їх національних економік суттєво залежить від односпрямованості, синхронності та рівня неоконвергенції й інтеграції їх співрозвитку з авангардними країнами*. Глобальна неоконвергенція транзитивних, трансформаційних і авангардних постіндустріальних країн несе в собі величезний потенціал позитивного впливу на розвиток глобальної економіки. І навпаки, штучне стримування процесів неоконвергенції, її заперечення й обмеження рамками країн "золотого мільярда" може стати реальною загрозою світовому розвитку.

У нашій робочій гіпотезі ми виходили з *об'єктивного характеру попередніх історичних процесів політичної конвергенції протилежних соціально-економічних систем*, уперше встановленого такими західними вченими, як Я. Тинберген, Д. Гелбрейт, В. Мур, Дж. Неттл, Р. Робертсон, Дж. Бартон, А. Терборн, У. Бек, М. Уотерс, Б. Тернер та ін. На новому етапі інтернаціоналізації та глобальної інтеграції неоконвергенція (зближення співрозвитку) однотипних ринкових економічних систем різного рівня розвитку стала об'єктивною необхідністю. Цей процес ми називаємо соціально-економічною неоконвергенцією. Як і класична політична конвергенція, неоконвергенція є двостороннім процесом, а не одностороннім підтягуванням відсталих і нових ринкових країн до рівня авангардних. У глобальній політекономії, теорії економічної глобалістики і глобальної економіки ці проблеми досліджені недостатньо. Безперечно, цей напрямок досліджень видається дуже плідним.

Нами зроблено спробу розкрити сутність і об'єктивну закономірність процесів неоконвергенції транзитивно-трансформаційних і авангардно-трансформаційних соціально-економічних систем як найважливішої передумови їх успішного співрозвитку в історично тривалому процесі глобалізації, формування глобальної економіки і нової формаційної соціально-економічної та суспільно-політичної системи глобалізму. Неоконвергенція – це процес і механізм реалізації переваг і результатів глобалізації економіки і соціальних систем. Вона позитивно впливає на характер світового розвитку і може стати чинником стримування силової еволюції світсистеми економічного глобалізму – глобалізму для глобалізаторів, сприятиме процесам глобального солідаризму країн, держав і народів. У нашій робочій гіпотезі ми виокремлюємо такі напрямки неоконвергенції: технологічну, організаційно-управлінську, економічну, фінансову, інформаційну, екологічну, цивілізаційно-гуманітарну.

Можна констатувати, що, незважаючи на глобальні кризові потрясіння 2008–2010 років, практично всі держави світу не закрилися в національних межах, не відмовилися від участі у глобальних процесах, а наполегливо продовжують рух до нової глобальної економіки, до інтеграції у гло-

бальний ринок. Вони прагнуть іти шляхом неоконвергенції. Найбільше питання глобального майбутнього полягає в тому, чи не перетворяться при цьому численні нації-держави з суб'єктів на об'єкти глобальної геополітики і геоекономіки, чи не стануть вони будівельним матеріалом для створення нових світових імперій – американської, європейської, євразійської, азійської?

Світова ситуація ускладнюється тим, що нав'язаний народам світу процес примусової, *силової глобалізації* веде до створення не лише вищезгаданих регіональних імперій, *але й імперії глобальної, всесвітньої, яку ми називаємо світською глобалізму* і яка здатна перетворитися на новий глобальний світоустрій і глобальний суспільний лад, що базується на *глобальній експлуатації країн і народів*. Така світська система неминуче перетвориться на глобальну організацію постіндустріальних країн-лідерів глобальної конкуренції й ефективності, глобальних ТНК і глобального фінансового капіталу. Навіть американські дослідники не заперечують такої ймовірності, стверджуючи, що "...можливість створення глобальної організації (системи. – *О. Б.*) навколо глобального ядра США – ЄС має риси реальності, проте також проявляє себе і можливість жорстокості ... боротьби за лідерство" (Modelski, 1999), маючи на увазі глобально-тотальне домінування і панування однієї країни – США. Незважаючи на кількарізкові заклики знаного геостратега нашого часу З. Бжезинського до керівництва США перейти від політики глобального панування і домінування до глобального лідерства, важка динамічна інерція розвитку США в однополюсній системі плюс колосальні інтереси глобальних ТНК і світової фінансової олігархії не залишають надії на те, що США відмовляться від свого статусу "E pluribus unum" (лат. – із безлічі один (єдиний) і намагатимуться зберегти і зміцнити своє глобальне монополістичне становище. Недарма деякі американські дослідники стверджують, що США – це і є світовий уряд і головний глобалізатор світу. "Отримуючи найбільші блага від глобалізації, США використовують сприятливий збіг обставин, їх головне завдання – вироблення стратегії пролонгації американської (глобальної. – *О.Б.*) гегемонії" (Vascevic, 1999). Таку саму позицію мав і Президент США ліберал-демократ Б. Клінтон (1998). Не вважаючи цілеспрямоване керування процесами глобалізації утопією, США та інші країни-лідери Півночі готові заплатити за це високу соціальну ціну. Так, наприклад, коли у процесі глобалізації на глобальні ринки будуть залучені впродовж 20 років понад 1,2 млрд робітників із країн, що розвиваються, заробітна плата в розвинутих країнах Півночі знизиться не менш ніж на 50% (Kennedy, 1999).

Після так званого глобального тероризму і трагедії 11 вересня 2001 року здавалося, що держава й уряд США підуть шляхом інтровертного, відносно безпечнішого розвитку. Проте стало очевидним, що з двох варіантів стратегії – світова глобалізація чи американська імперія – Вашингтон обрав імперію. Кінець ХХ і початок ХХІ століть позначені спадом інтеграційних тенденцій на глобальному рівні. Знизився ритм і обсяг прямих інвестиційних капіталів міждержавних валютних потоків. Найсильніший удар глобалізації нанесли глобальна системна криза 2008–2010 років. Її інерційні наслідки відчуватимуться ще тривалий час. Нега-

тивно позначаються на динаміці глобального капіталу і його глобальній міграції очікування нових хвиль глобальної системної кризи, яка набула перманентного характеру. Китай уперше отримав статус глобального суперінвестора, спрямовуючи за кордон 33% свого колосального "вільного" інвестиційного капіталу. Вимальовується картина поглиблення майбутніх конфліктів і непримиренних економічних суперечностей у світсистемі глобалізму, що формується.

У цих умовах стратегічним імперативом є перехід до якісно нового етапу глобалізації та глобальної інтеграції – до етапу *нової глобальної неоконвергенції транзитивних і трансформаційних соціально-економічних систем і несилового, еволюційного формування світсистеми глобалізму на користь більшості населення світу*, а не групи глобалізованих країн і олігархів. На порядок денний виходять питання еволюційного переходу від глобальної економіки індивідуальної наживи до економіки, що базується на колективних формах власності та розподілу, таких як державно-корпоративна, корпоративна й акціонерна. Колективні та сімейні форми народного підприємництва, малий бізнес у багатьох розвинених країнах (США, Канада, ФРН, Велика Британія, Франція, Японія) виробляють 75–85% ВВП. В умовах нинішньої технотронно-інформаційної революції народний малий бізнес, запліднений високими технологіями, стає "великим" бізнесом, здатним гідно конкурувати з великим бізнесом і глобальним капіталом.

Нова глобальна конвергенція (неоконвергенція) як об'єктивний закон розвитку і стратегічна доктрина бере свій початок у теорії конвергенції двох протилежних політичних систем – соціалістичної та капіталістичної. Відомий класик теорії конвергенції Д.К. Гелбрейт (США) неодноразово підкреслював, що майбутні національні, регіональні та світові соціально-економічні системи в результаті процесів інтернаціоналізації, глобалізації та глобальної інтеграції матимуть змішаний – конвергентний характер, органічно поєднуючи в собі риси ринкового капіталізму і соціалістичного планування (Galbraith, 1972; 1974; 1987). Цієї самої позиції дотримувався В. Леонт'єв, виступаючи за комбінацію вітрил приватного бізнесу як двигуна розвитку і державного стратегічного штурвала керування і планування. Свого часу в інтелектуальних колах і США, і СРСР теорію конвергенції було сприйнято як підризву, натомість сьогодні практично ніхто не заперечує її актуальність, вона лише потребує відновлення відповідно до нової епохи. Звичайно, за півстоліття з моменту зародження цієї теорії світ змінився кардинально. Розпад СРСР, соціалістичної співдружності, зворотна трансформація соціалістичних соціально-економічних і командно-адміністративних систем централізованих економік у ринкові різко змінили картину світу і посилили потребу у вивченні нових умов, тенденцій, напрямків світового розвитку й адаптації до них. "Жити у світі, не прагнути зрозуміти його смислу, – те саме, що ходити величезною бібліотекою і не торкатися книг" (Холл, 2001).

До найважливіших сучасних світових явищ (феноменів) і процесів належить нова соціально-економічна конвергенція (неоконвергенція) як закономірність і закон сучасного етапу глобальних трансформацій. Вона

може справляти величезний позитивний вплив на світові процеси. Конвергенція, за класичним визначенням Д.К. Гелбрейта, – це закономірний процес розвитку різних (протиборчих) соціально-економічних систем, їх зближення, структурного "зчеплення" в інтегровані утворення і поступового перетворення на єдину глобальну систему.

За теорією Д.К. Гелбрейта, дії об'єктивного закону конвергенції підкорялися у своєму розвитку навіть системи-антиподи – капіталізм і соціалізм. Загальна об'єктивна підстава їх конвергенції – світовий ринок, який не був монопольним винаходом капіталізму, і соціально орієнтована держава, яка не була монопольним винаходом країн соціалізму. На сучасному етапі, коли після розпаду СРСР і соціалістичного табору всі країни світу перейшли до ринкової економіки, а держави – до соціальної орієнтації розвитку економіки, складаються унікальні історичні передумови для *нової, постіндустріальної глобальної конвергенції (неоконвергенції) національних соціально-економічних систем (НПГК)*. Нова конвергенція базується на однотипності ринків національних економік, на конкурентній основі їх інтеграції у глобальній економіці, на вільному переміщенні людей, капіталів і ресурсів, на спільних інтересах безпечного розвитку, ресурсозбереження, охорони навколишнього середовища, підвищення соціальних стандартів життя більшості населення, нової якості життя на базі загальнолюдських цінностей, таких як справедливість, верховенство права, демократія, економічна свобода і т. д.

"Стара" конвергенція між капіталізмом і соціалізмом мала обмежені результати через її гальмування і блокування країнами-лідерами двох протилежних систем. Нова конвергенція має реальні шанси на успіх, тому що всі країни стали ринковими, транзитивними і трансформаційними незалежно від рівня їх розвитку. І всі країни рухаються до певних цінностей (загальнолюдських, загальноєвропейських) і до світових стандартів і досягнень. Їх поєднує спільність ресурсної та інтелектуальної бази співрозвитку, участь у глобальній інформаційній системі, чуття "єдиної глобальної людської родини". Дедалі більша кількість політиків і державних діячів починають розуміти, що, як говорив А. Тойнбі, "людство має стати загальносвітовою родиною або загинути" (1991).

У зв'язку з процесами нової конвергенції необхідно розглянути характер сучасних глобальних демографічних змін, що формують не лише світові трудові ресурси, але і масштаби потреб, споживання і попиту, а також потенційні можливості нарощування інтелектуальних ресурсів. Усе це можна віднести до рушійних, локомотивних чинників розвитку. До 2025 року у світі відбуватиметься нерівномірне в регіонах загальне вповільнення приросту населення і трудових ресурсів. Якщо в період 1980–2008 років світовий приріст населення склав 2,4 млрд осіб, то за 2009–2025 роки кількість населення зросте лише на 1,2 млрд осіб, тобто удвічі менше (Global Trends, 2008). Це серйозно вплине на кон'юнктуру світових ринків трудових і особливо інтелектуальних ресурсів і неминуче призведе до посилення міграційних процесів, вирівнювання стандартів оплати праці, освіти. Населення Індії зросте до 1,145 млрд осіб, Китаю – до 1,352 млрд осіб. У Східній Європі чисельність населення знизиться (а най-

більше в Росії та Україні) у зв'язку зі зниженням народжуваності, міграцією в західні країни, де рівень життя є значно вищим. Такий обмін трудовими, особливо інтелектуальними ресурсами є негативною формою і напрямком конвергенції країн, яка, мабуть, не компенсуватиметься адекватним припливом інвестицій у транзитивні країни.

Старіння населення, зменшення припливу трудових та інтелектуальних ресурсів, глобальний обмін цими ресурсами – все це вражає сьогодні Європу і Японію. Така ситуація приведе до конвергенції економічних, соціальних і освітніх систем держав Європи, Америки й Азії. Триватимуть процеси американізації, європеїзації та китаїзації розвитку. Підсиляться регіональні процеси соціальної неоконвергенції країн (особливо в Європі) на тлі загальної активізації інтеграційних процесів. Європейські цінності та стандарти, європейська соціалізація розвитку стануть загальними орієнтирами міжкраїнної неоконвергенції. Без трудової ресурсної неоконвергенції успішний розвиток Європи неможливий.

Помітною є тенденція посилення неоконвергенції в галузі організації трудових і виробничих процесів, а також у системах менеджменту. Західні стандарти корпоратизації й акціонування на диво швидко поширюються у Східній Європі, Китаї, у країнах Євразії. Однією з найскладніших проблем неоконвергенції в Європі стане проблема соціальної інтеграції й асиміляції іммігрантів, особливо з мусульманських країн. У Росії в регіонах Далекого Сходу й Сибіру зростатимуть квоти переселенців із Китаю з аналогічними проблемами. Очікувані у світі демографічні вибухи зі збільшенням до 2100 року загальної чисельності населення до 14,4–15 млрд осіб висуювають на порядок денний глобального розвитку особливі імперативи неоконвергенції у способі життя, культурі споживання, охороні здоров'я, забезпеченні ресурсами питної води, обміні масами мігрантів. Демографічні та породжені ними неоконвергенційні процеси радикально змінять загальну картину світу. Складається враження, що переважна більшість країн приділяє недостатньо уваги підготовці до розв'язання цих гострих проблем, насамперед проблем надспоживання у країнах "золотого мільярда", який опиниться у критичній меншості у світі.

Загроза "занепаду Заходу" є цілком реальною. "Фактичне скорочення і практичне зникнення Заходу відбудеться не колись – воно прискореними темпами відбувається сьогодні. Уже сьогодні незахідний світ є численнішим за західний у 5 разів; він буде 2050 року численнішим у 10 разів. І з цього процесу Заходу вже не вирватися..." (Уткин, 2009). Захід (і Японію) може врятувати лише реалізація розумної довгострокової інтеграції зі Східною Європою і Туреччиною, а також глобальної неоконвергенції зі Сходом і Півднем. Якщо Японія не змінить себе і не створить умови зовнішньої неоконвергенції, її "буде знищено за 50 або 100 років" (New York Times, 2000). Загроза демографічного спустошення існує і в азіатській частині Росії. У світі явно назріло питання про систему регулювання стандартів і рівнів споживання всіх ресурсів. Це стане найбільшнім процесом соціальної неоконвергенції в рамках єдиної світової родини народів.

Головними проблемами глобальної неоконвергенції у XXI столітті залишаються проблеми глобального кооперування (співробітництва) країн, глобальної їх інтеграції та глобальної конкуренції. Відомий сучасний фінансист і філософ Дж. Сорос прогнозує "системну кризу глобального капіталізму" (1998) і кризу механізмів глобальних ринків в умовах глобальної системи тотальної приватної наживи. Цей висновок тішить і дає надію. За Дж. Соросом, ринкова економіка і суспільство мають ставати соціально орієнтованими. Така переорієнтація є вищою стратегічною метою економічної неоконвергенції у XXI столітті.

Світсистема глобалізму, що формується, потребуватиме інтенсивного зближення і синхронізації розвитку транзитивних і трансформаційних країн. Економічні системи транзитивних країн, що переживають зворотну ринкову трансформацію, мають розвиватися в напрямку створення сучасних ринкових інститутів. У більшості цих країн трансформації ринкових інститутів є складними процесами (особливо це стосується України). Трансформація створених у них олігархічних, псевдоринкових економічних і політичних систем до ринкових систем європейського типу – найскладніше довгострокове завдання загальноєвропейського і глобального масштабів. Ось що з цього приводу пишуть російські експерти: "Головними викликами для Росії стали: колосальна соціальна нерівність, демографічна катастрофа, духовно-моральна деградація, розвал економіки, посадженої на голку експорту природних ресурсів, втрата обороноздатності та втрата ключових союзників. У Росії не вийшло диверсифікувати економіку, перевести її у високотехнологічне річище. Виникають і повільно згасають амбітні проекти влади – створення держкорпорацій і програм розвитку. У країні немає виходу, немає перспектив у XXI столітті. Нафтодолари дозволили збагатити значні верстви населення зростанням доходів, за якими не стоять ані зростання продуктивності праці, ані структурні зміни в реальному секторі" (Быковский, 2009). Звідси агресія і гібридні війни Росії.

Досвід реформування, трансформації та неоконвергенції низки країн Європи, Азії, Америки, їх швидкозростаючий розвиток об'єктивно приводить до оптимістичних висновків. Разом з тим у процесах глобалізації та глобальних трансформацій наростають дисбаланси критичної маси неоконвергенції, відсутня інтеграція і синхронізація в динаміці розвитку, що призводить до величезних втрат потенційно можливого синергетичного ефекту глобального розвитку і наростання суперечностей і конфліктів усередині світсистеми глобалізму. Закономірність та імперативний характер трансформації та модернізації, поглиблення конкурентоспроможної інтеграції й неоконвергенції особливо гостро відчутний у сучасній Європі, яка "старіє" й утрачає своє лідируюче цивілізаційне місце, вступивши у глобальну конкуренцію зі Сполученими Штатами Америки й Азією (Китаєм, Індією, Японією).

Суттю глобального розвитку у XXI столітті неминуче стане загострення боротьби апологетів глобально-монополістичного капіталізму і збереження ієрархічної глобальної системи, базованої на силовій експансії, з одного боку, і прихильниками створення нової історичної світової сис-

теми, яка будуватиметься на неоконвергенції, демократії та соціальній рівності, – з іншого. Проте, на наш погляд, глобальна демократія, глобальний солідаризм і глобальна соціальна рівність – імперативи, які не будуть повною мірою реалізовані у XXI столітті.

Людству, мабуть, треба буде ще пройти епоху тотальної силової світ-системи глобалізму, яка, будучи по суті своїй транзитивною, трансформаційною і внутрішньо конфліктною, не зійде зі світової сцени, поки у світі не візьмуть гору країни і сили, що борються за соціальну справедливість проти глобальної експлуатації. XXI століття стане століттям глобальних конфліктів (Глобалізація і безпека..., 2001).

Глобальна конкуренція загострить суперництво між США, зростаючим Європейським Союзом і Азією з лідируючим у ній Китаєм та Індією, яка дуже швидко розвивається. Потенційний економічний союз Китаю, Японії та Індії може не лише витіснити США з Азії, а і зробити їх банкрутом як глобального гегемона, що наростив свої борги до загрозливого рівня – понад 20–25 трлн дол. Щоб не допустити саморозпаду і не загинути під конкурентними ударами Азії й Америки, система ЄС має активізувати свої інтеграційні та неоконвергенційні проекти, розв'язавши проблеми членства України, Грузії, Азербайджану, Туреччини. При цьому особливу роль відіграватимуть процеси внутрішньоєвропейської неоконвергенції соціально-економічних систем, що базуються на європейських цінностях і стандартах. Ембарго на розширення ЄС до 2026 року – стратегічна помилка, яка може надто багато коштувати.

Результат глобальної конкурентної боротьби у XXI столітті та формування нової глобальної системи світоустрою залежить від того, в яких регіонах світу формуватиметься критична маса нового глобального *суспільно-технологічного способу виробництва і нова система економічних відносин* і як довго США зберігатимуть за собою унікальний, хоча і не вічний статус монопольного виробника умовних грошей і глобального монопольного споживача кредитів та інших світових ресурсів. Суперечлива ситуація глобальної коекзистенції співрозвитку і глобального протистояння основних центрів економічної та політичної сил не лише не виключає, але передбачає активізацію процесів неоконвергенції різних країн та їх соціально-економічних систем. Глобальна неоконвергенція у XXI столітті зберігатиме старі та генерувати нові форми, методи і результати. Європа ризикує опинитися "поза грою".

Суспільство майбутнього, що базується на принципах солідарності та соціальної справедливості, – це реальний вибір людства. Питання лише в тому, чи стане XXI століття підготовчим етапом до цієї *об'єктивно неминучої глобальної трансформації*. Ясно одне, щоб не загинути, людство має стати єдиною родиною справедливості, духовності та прогресу. Процеси глобалізації у XX – на початку XXI століть, глобальної інтеграції та неоконвергенції, тенденції активізації глобальної солідаризації дають надію на те, що людство знайде способи заміщення історично застарілої економічної системи приватної наживи сис-

темою ноосферної глобальної економіки і глобального суспільства справедливості.

Література

- Быковский В.А. (2009) Россия – Украина. Двойные стандарты. М.
 Власов В.И. (2012) Глобалістика: історія, теорія. У 2-х т. НИЦ, ІАЕ, ДНС ГБ НААН.
 Білорус О.Г. (ред.) (2001) Глобалізація і безпека розвитку. К.: КНЕУ.
 Тойнби А.Дж. (1991) Постигание истории. М.: Прогресс.
 Уткин А.И., Федотова В.Г. (2009) Будущее глазами национального совета по раз-
 ведке США: глобальные тенденции до 2025 года. М.: ИНЭС-МАИБ.
 Холл М.П. (2001) Тайные учения всех времён и народов. М.
 Vacevich A. (1999) Policing Utopia. The Military Imperatives of Globalization. N.Y.:
 PPPH.
 Clinton B. (1998) Remarks by the President at the US Naval Academy. W.: MD.
 Galbraith J.K. (1972) The New Industrial Society. N.Y.
 Galbraith J.K. (1974) Economics and Public Purposes. N.Y.
 Galbraith J.K. (1987) The End of Imperialism Era. Geneva.
 NIC. W.: C.Y. (2008) Global Trends 2025: A Transformed World.
 Kennedy P. (1996) The Global Goals Ahead. N.S.S.
 Kennedy P. (1999) The Next American Century. WP.
 Modelski G., Tompson W. (1999) The long and Short of Global Politics in the XXI
 Century: An Evolutionary Approach. NY: ISR.
 New York Times. 2000. Jun. 24. P. 31.
 Soros G. (1998) The Crisis of Global Capitalism: Open Society Endangered. N.Y.:
 Public Affairs.

Надійшла в редакцію 20.04.2015 р.

GLOBAL NEO-CONVERGENCE OF TRANSITIVE, TRANSFORMATIVE AND VANGUARD SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS

Oleh Bilorus

Author affiliation: Academician of the National Academy of Sciences of Ukraine, Principal Researcher, State Institution "Institute for Economics and Forecasting of NAS of Ukraine".
 E-mail: ec-teor@ief.org.ua.

The post-industrial and post-economic globalization and the global integration and formation of the world system of globalism have been marked by the influence of a number of basic generalities and objective economic laws. One such law is the global neo-convergence of socio-economic systems.

Unlike the well-known convergence of politically antagonistic systems (the market and central-control (centralized) ones), neo-convergence is a complex worldwide process of rapprochement, mutual influence and co-development of market systems of the same type, but with different levels of civilization, economic, technological, and socio-cultural development. Based on the latest research and knowledge, the author reveals the mechanisms of the corresponding aspects of neo-convergence and as well as its imperatives.

Keywords: globalization, neoconvergence of socio-economic systems, market system, economic laws.

JEL: F010, F020.